

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Dr. Alesandru de Mocsonyi.

Din Birchiș, de unde eram o-bicinuiți să ne vină numai povețe înțelepte și îndrumări bune, cum se luptăm ca să învingem greutatea vremii prin care trecem, am primit astăzi, la punerea foii sub tipar, sguduitoarea știre, că *Dr. Alesandru Mocsonyi*, podoaba inteligenței poporului român din patria aceasta, nu mai e între cei vii. Astăzi dimineata a închis ochii pe vecie.

Știrea nu ne-a surprins, pentru că știam, că marele nostru defunct era de vreme îndelungată bolnav, și că în timpul din urmă boala sa se agrava-se în așa măsură, încât corpul său și de altcund debil la nici un cas nu putea să-i risiste. Catastrofa dureroasă am așteptat-o deci în fiecare moment. Și totuși, acum, după ce avem știre telegrafică despre tragicul eveniment, stăm adânc întristați, și căutăm cuvintele prin cari se dăm exprimare durerii pe care o simțim, dar nu le găsim.

Suntem adânc deprimați, pentru că lovitură de care ne-a învrednicit de astădată soarta e prea mare. Poporul român din această patrie perde în decedatul pe cel mai luminat fruntaș al său, care totdeauna, în momente însemnate și decizătoare, a știut în mod cu totul desinteresat să-și spună cuvântul înțelept și cumpătat, pentru a îndruma pe cale bună și corectă acțiunile politice și economice ale neamului său, iar biserica noastră gr.-ort. română perde pe cel mai valoros fiu al ei, căruia îi datorește și-i va păstra recunoștință eternă, pentru serviciile aduse și pentru jertfele făcute în favorul ei.

Vedem cu ochii sufletului nostru golul cel mare pe care-l lasă în societatea românească și în biserica noastră dreptmăritoare acest rar bărbat al nostru, și durerea ne este cu atât mai mare, cu cât știm, că om nu avem, care să umplă acest gol, care să înlocuiască pe decedatul, căruia asemenea nu se nasc oameni, decât la mari intervale.

Dar în momentul acesta de grea durere, vedem și aceea cu ochiul sufletului nostru, că o jale generală se întinde dela un capăt de țară până la celalalt, pretutindenea pe unde sunt Români și credincioși de ai bisericii noastre dreptmăritoare, pentru că toți vor ști cine a fost *Alesandru Mocsonyi* și ce am pierdut în el. Și lacrimile calde și sincere, pe cari le varsă cei mulți, ne servesc de mângâiere, ne vor mai ușura durerea, și ne vor da tărie, ca să pu-

tem suporta, cu ilustra familie de *Mocsonyi* împreună, lovitură grea, de care soarta nu ne-a cruțat.

Alesandru de Mocsonyi a fost fiul lui Mihail de Mocsonyi, născut în 8 Noemvrie 1811 și mort la 14 Octomvrie 1890, și al Ecaterinei de Mocsonyi, născută în 25 Noemvrie 1806 și moartă la 19 Ianuarie 1878.

Educația și-a primit-o dela mamă-sa, care s'a distins prin un spirit esemplar familiar și prin o generoasă însuflețire națională. A dat deci o deosebită îngrijire educațiunii fiilor ei mult iubiți: *Alesandru* și *Eugeniu*, mort înainte cu câțiva ani, și a avut cea mai bună influență direcția în care le-a condus educațiunea asupra caracterului lor, de o firmitate rară.

Născut în 4 Noemvrie 1841, studiile liceale și le-a făcut *Alesandru Mocsonyi* în Budapesta, iar studiile juridice la universitatea din Budapesta și Viena. În primăvara anului 1865 a fost promovat doctor juris utriusque la universitatea din Graz.

A intrat numai decât în luptele politice, fiind ales încă în toamna anului același deputat la dieta din Pesta în cercul electoral Rittberg, comitatul Timișului, și cu toată era cel mai tânăr între deputații naționaliști, a fost dela început conducătorul lor și spiritul de închiegare și de croire de cale corectă politică.

În ciclul următor parlamentar a fost ales deputat în cercul Lugojului, cu o însuflețire foarte mare, raportând aci o învingere frumoasă partidului naționalist român, cu toate că contracandidatul lui *Mocsonyi* era un ministru (*Szende Béla*, ministru de honvezi), iar la anul 1872 a fost ales în cercul electoral Radna, comitatul Aradului, după ce în Lugoj remăsese de astădată în minoritate față de ministrul *Szende Béla*.

A fost membru al dietei ungare dela 1866 până la 1874, când și-a depus mandatul, cu motivarea, că lupta purtată de deputații naționaliști în dieta țării e o luptă zadarnică și se poartă cu totul de prisos, pentru că nu va duce la nici un rezultat bun. Pentru Români nu este deocamdată loc în parlamentul țării!

Câtă vreme a fost membru al dietei țării și al clubului parlamentar român, a fost cel mai chemat reprezentant al cauzei naționalității, o somitate parlamentară admirată și respectată și de adversarii politici. A fost podoaba noastră

în dieta țării, și în multe rânduri a secerat succese extraordinare, necontestate nici de cei mai neimpăcați contrari ai Românilor.

Primul său discurs parlamentar a fost o improvizație reușită, provocată la a doua desbatere a adresei, în anul 1866, prin un deputat slovac renegat, în chestiunea folosirii în adresă a termenului: națiune maghiară (*magyar nemzet*) și s'a început cu declararea categorică făcută din partea lui *Mocsonyi*, că: „vorbește din necesitate ungurește fără a renunța prin aceasta la dreptul ce-i compete de a putea vorbi și în limba sa maternă”, — adică: românește în dietă.

Dintre discursurile parlamentare ale lui *Alesandru Mocsonyi* au avut succes deosebit și formează și astăzi o lectură edificatoare următoarele trei: Vorbirea rostită la desbaterea legii pentru egala îndreptățire a naționalităților, când *Mocsonyi* în numele clubului parlamentar naționalist a prezentat un proiect de lege al minorității, după care s'ar fi putut face cu dreptate rezolvarea chestiei de naționalitate, apoi vorbirea rostită la anul 1870 în discuția asupra legii despre reforma comitatelor, când a combătut cu multă temeinicie instituțiunea virilismului, și vorbirea din anul 1872, rostită cu prilejul discuției asupra proiectului de lege despre reforma electorală, când a vorbit cu multă căldură pentru introducerea votului universal la alegerile pentru dietă. Atunci au înscenat deputații opoziționali maghiari prima obstrucție parlamentară în dietă, și au silit guvernul să-și retragă proiectul de lege referitor la reformele electorale.

Dela anul 1874, când a eșit din dietă, *Alesandru Mocsonyi* a trăit retras, la moșia sa din Birchiș, ori în Budapesta, dar departe de arena luptelor politice. La anul 1881 i s'a oferit de nou candidatura din partea alegătorilor români din cercul electoral al Lugojului, dar nu a primit-o, pentru că *Mocsonyi*, cu toate că conferența națională dela 1881 a decretat pasivitatea numai pentru părțile Ardealului, iar pentru Ungaria și Banat a susținut activitatea, a fost de părerea, ca în situația dată Români trebuie să accepte o pasivitate generală. *Mocsonyi* îndemna chiar și la 1874 și pe ceilalți deputați români să-și depună mandatele și să iese din dietă, ca și el, dar majoritatea lor a fost pentru conservarea poziției ce și-au fost e-luptat deputații români în dietă,

pentru rămânerea pe terenul de luptă parlamentară, spre a mai apăra aceea ce poate fi apărut.

Al. Mocsonyi a fost ales totdeauna membru al conferențelor naționale, cari se țineau mai nainte în Sibiu, dar nu a participat decât la cea din anul 1892, când a făcut încercarea, fără succes, de a împede mergerea Românilor cu memorandumul la Viena, pas pe care l'a ținut de foarte greșit. Pe calea publicității și-a validat însă influența în momente decisive asupra atitudinii politice a Românilor din Ungaria, dându-le luminoase puncte de orientare. Ultima publicațiune a lui *Alesandru Mocsonyi* de natura aceasta a fost părerea sa cu privire la convocarea unei adunări mari naționale române, ca cea dela 1848, în frunte cu Arhieriei, idee pe care *Mocsonyi* nu a aflat-o acceptabilă între împrejurările de astăzi.

Pe teren economic *Ales. Mocsonyi* și-a câștigat merite mari cu ocaziunea înființării băncii „*Albina*” din Sibiu, al cărei prim-președinte a fost, iar pentru cultura și literatura neamului românesc a jertfit ca nime altul dintre Români. A dat sume fabuloase pentru catedrala noastră din Sibiu, pentru Muzeul Asociațiunii, pentru fondul cultural arhiepiscopal, etc. etc.

La anul 1901 a fost ales președinte al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, dar din motive de sănătate a demisionat din acest post, la care-l înălțase cea mai curată încredere și alipire a opiniei publice române.

Dela restaurarea metropoliei gr. or. române, *Alesandru Mocsonyi* a participat la toate congresele naționale bisericesti și la toate sinoadele diecezei Caransebeș, ilustrând aceste înalte corporațiuni bisericesti în momente mai însemnate cu discursurile sale splendide, pline de înțelepciune, de adevăr și de dreptate, și înaintând activitatea lor prin valoroasa sa conlucrare. A fost membru și în consistoriul metropolitan, făcând parte din senatul episcopesc. Introducerea sufragiului universal la alegerile săvârșite în cadrele constituțiunii noastre bisericesti este a se atribui în mare parte lui *Alesandru Mocsonyi*, care a stăruit foarte mult pentru acceptarea votului universal cu ocaziunea stabilirii „*statutului organic*”, legea fundamentală a bisericii noastre.

Afară de discursurile sale parlamentare, toate de o frumuseță netăgăduită literară, mai putem a-

Le
minti scrisorile sale deschise, adresate obștei românești în chestii politice, articolele de ziar, publicate în „Albina”, apoi scrierile de cuprins curat literar, ca: „Conștiința națională” publicată în Almanahul societății academice „România Jună” din Viena. „Libertatea presei”, publicată în revista „Român. Revue”, „Religie și știință”, conferință publică, cetită cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii în anul 1905 în Sibiu, etc. etc.

Am dat pe scurt aceasta schiță biografică, a aceluia, care acum nu mai este, și căruia adânc întristați îi dorim odihnă ușoară în sinul pământului unde va fi așezat.

*

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Metropolit al nostru Ioan Meșianu imediat după primirea întristătoarei știri adânc deprimat de trista veste și-a exprimat condolențele prin telegramă trimisă ilustrei văduve a decedatului, și a dispus, ca pe catedrala noastră din Sibiu, la a cărei ridicare ilustra familie de Mocsonyi a contribuit cu suma însemnată de șasezeci de mii coroane, să fie arborat steagul negru, în semn de doliu. E mai arborat apoi steagul negru și pe edificiul Muzeului, „Asociațiunii”, după ce decedatul a fost președinte al „Asociațiunii”.

Cu privire la înmormântare nu avem nici o știre. Înaltpreasfinția Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, a încredințat însă pe Preasfințitul episcop dela Arad Ioan I. Papp ca să-l reprezinte la actul înmormântării, și va trimite și din Sibiu pe careva dintre dignitarii bisericești noastre, ca reprezentant al său și al metropoliei, să participe la înmormântare.

Răspunsul Sârbiei.

În urma celor hotărâte Duminecă seara la Viena, reprezentanții marilor puteri europene de pe lângă curtea din Belgrad s-au întrunit Marți înainte de amiază la o consfătuire, iar la oarele unsprezece au plecat în trăsuri la ministerul sârbesc de externe. Aici a intrat mai întâiu reprezentantul Angliei la ministrul de externe Milovanovici, apoi după el pe rând ceilalți, predând fiecare câte o notă diplomatică de același conținut, în care se spunea că are să facă Sârbia, și se mai spunea, că acesta e ultimul pas pe care-l întreprind puterile mari europene, în scopul menținerii păcii, și dacă rămâne fără rezultat, puterile se retrag și dau mână și voce liberă Austro-Ungariei să trateze cu Sârbia așa cum va afla ea de bine și de necesar.

Ceva mai înainte se prezentase la ministrul președinte sârbesc și reprezentantul Turciei, pentru a-i comunica, în numele guvernului său, că se alătură întru toate la părerile celorlalți reprezentanți ai puterilor mari, și în chestia anexării Bosniei și Herțegovinei se pune pe punctul de vedere al puterilor mari europene și guvernul turcesc, deci recunoaște de fapt împlinit anexarea țărilor numite. Cei din urmă, cari au părăsit ministerul sârbesc de externe, au fost: reprezentantul Angliei și al Rusiei.

Se cereau dela Sârbia următoarele lucruri, pe cari reprezentanții puterilor mari au sfătuit-o să le împlinească:

Să iee la cunoștință comunicarea făcută despre recunoașterea din partea puterilor mari europene a anexării Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria.

Să declare Sârbia, că se va apuca numai decât de desarmare.

Să și exprime Sârbia dorința și speranța, că în viitor va căuta să

trăiască în raporturile cele mai bune cu Austro-Ungaria.

Să și exprime încrederea față de intențiunile pacifice ale Austro-Ungariei.

În urma demersurilor făcute din partea reprezentanților puterilor mari europene în ministerul sârbesc de externe, încă Marți după amiază s-au întrunit ministrii Sârbiei în consiliu, pentru a discuta asupra celor ce au să se întâmple. După lungi și animate discuțiuni, consiliul de miniștri a hotărât să propună scurptinei împlinirea tuturor pretensiunilor precizate din partea marilor puteri.

Mercuri dimineața la oarele 10 a ținut apoi scurptina ședință secretă, în care ministrul de externe Milovanovici a făcut raport despre cele hotărâte în consiliul de miniștri. Au fost foarte animate discuțiile ce s-au purtat în scurptină, dar în cele din urmă au fost acceptate propunerile guvernului, și încă Mercuri s'a putut prezenta în ministerul de externe austro-ungar reprezentantul dela Viena al Sârbiei, pentru a comunica ministrului comun de externe, baronului Aehrenthal, că Sârbia a acceptat toate propunerile marilor puteri. Recunoaște deci de bine săvârșită anexiunea Bosniei și Herțegovinei, asupra căror țări nu are nici un drept, ia la cunoștință scoaterea din valoare a punctului 25 din contractul dela Berlin, dorește să mențină cu Austro-Ungaria raporturi de bună vecinătate, și în urma tuturor acestora își va reduce trupele la numărul de înainte de anexare, iar corpurile de voluntari și bandele vor fi dizolvate.

Astfel conflictul monarhiei noastre cu Sârbia e acum cu desăvârșire aplanat, și pacea nu mai e amenințată, — pentru noi. Continuă însă a fi amenințată pentru cei din Sârbia, unde decurg acum agitațiunile și frământările în altă direcțiune, de natură internă. Se lucră adică la răsturnarea dinastiei și aducerea unui domn străin pe tronul sârbesc. Dorințele poporului sârbesc nu sunt însă până acuma din destul cristalizate în privința aceasta.

Legea congruei.

Despre decursul ședinței de Vineri, săptămâna trecută a dietei ungare, în care s'a primit în general și în special legea congruei, cu unele modificări, putem să dăm următoarele amănunte:

Primul orator a fost deputatul Desideriu Nagy, care preamărește intențiunile patriotice, de cari a fost condus ministrul Apponyi la elaborarea acestui proiect. Statul ungar, a zis dep. Nagy, trebuie să pună confesiunile în serviciul ideii de stat maghiar și să nimicească elementele destructive. Statul sprijinește pe preoți direct, pentru că aceștia să recunoască binefacerile statului. Prin dispozițiunile în care se privește disciplinarea preoților, statul poate să vegheze asupra fidelității și atitudinii patriotice a preoțimei. De încheiere oratorul roagă pe ministru să urce congrua dela 1600 cor. la 2400. Deși statul nu dispune actual de banii necesari, cererea aceasta a preoțimei e justă și ea trebuie împlinită.

Dep. Markos combatte espunerile dep. Lucaciu și constată, că preoții români nu tresc tendințe antinaționale. Dorește, ca și preoții să primească ovinovenalii ca învățătorii. Primește proiectul.

Dep. Mariassy nu ține proiectul jignitor pentru autonomiile bisericilor. Statul trebuie să aibă un oarecare drept de control asupra bisericilor. Primește proiectul.

Încheindu-se dezbaterile generală ia cuvântul ministrul Apponyi reflectând oratorilor, cari au luat cuvântul în discuția generală. Ministrul spune, că nu consideră proiectul de lege actual ca o soluție definitivă, ci transitorie. Deputații naționaliști, în primul loc dl. Dr. Lucaciu și V. Dămiannu le răspunde, că statul trebuie în sfârșit scos din situația imposibilă de a fi răbdător față de „dușmanii” săi. Ministrul constată, că în bisericile naționaliștilor se cultivă spiritul patriotic și că preoții au putința să o facă aceasta și

pe viitor; statul însă nu poate renunța la dreptul său de control, basându-se numai pe încredere. Roagă camera să voteze proiectul de lege nemodificat.

Camera votează proiectul în discuție generală, respingând toate propunerile.

Începându-se dezbaterile pe articole, dep. Ioan Csernoch, propune o modificare stilară la §. 1 care se primește. Dep. Nagy propune ca salariile preoților să se întregască la suma de 2400 cor. Propunerea nu se primește.

Dr. Vasile Lucaciu: „Onorată cameră! Țin de datoria mea a constata, că §. 1 în alinia a doua se folosește de o expresiune greșită ce derivă dintr'un rău obicei, zicând: „biserica romano-catolică de rit latin, grec și armean”. Aceasta este foarte necorespunzător, pentru că în ea privește biserica romano-catolică se exprimă deja prin cuvântul „romano” în mod nefindoios, că ritul ei este latin. E deci cu totul superflu de a mai adăuga, de rit grecesc și de rit armean. Resultă de aici, că recunoaștem una sfântă catolică, apostolică biserică (una sanctam catholicam, apostolicam ecclesiam). Relativ la rit însă, aceasta exprimă unitatea bisericii catolice. Textul proiectului nu conține, dar nici în ea privește dreptul canonic nici în ea privește istoria, expresiuni corecte, de aceea propun, ca din alinia a doua a §. 1 să se elimineze cuvântul „romano”, precum și din textul întreg al proiectului de lege unde obvine. Recomand onoratei camere, propunerea mea spre primire”.

Ministrul de culte contele Apponyi s'a pronunțat asupra propunerilor lui Nagy și Csernoch, dar a tăcut față cu propunerea părintelui Lucaciu, și fără ca cineva să fi obiectat pro sau contra un cuvânt, președintele a pus-o în cele din urmă la vot și nefind primită de majoritate a declarat-o căzută.

A rămas așadar în legea congruei cu toată rectificarea basată pe canoane și pe istorie pentru biserica română gr. cat. titulatura de biserică romano-catolică de rit grecesc.

§. 2 se votează fără discuție.

La §. 3 ministrul Apponyi declară, că numai atâtă schimbare are de gând să propună, că în locul §. 3 pune §. 4 și în locul §. 4 pune §. 3. De oarece însă crede, că se vor afla deputați cari vor să ia cuvântul la acest §. își rezervă dreptul acesta pentru mai târziu.

Dep. Kmety propune schimbarea textului alineatelor 2 și 3, în înțelesul căreia ministrul să fie imputernicit numai pentru un timp de 5 ani să acorde ajutorul de stat acelor preoți, cari nu satisfac dispozițiunile legale în ea privește cunoștința limbii maghiare. Propunerea se primește.

Dep. Dr. Stef. Pop propune ștergerea §-lui 3, care poate folosi pentru abuzuri politice.

Dep. Nagy propune, ca preoții cari nu cunosc limba maghiară să nu primească întregirea din partea statului, de oarece naționalitățile nu sunt recunoscătoare pentru binefacerile statului.

Dep. V. Dămiannu spune, că dispozițiile cuprinse în acest §. sunt cu totul de prisos, căci ele nu se pot aduce în concordantă cu demnitatea unui stat constituțional. Prin paragraful acesta ministrului i se acordă orice drept de dispunere, așa că nu dreptul și dreptatea vor stăpâni, ci convingerea individuală a ministrului. Ministrul va avea dreptul să dea favoruri și să lipsească pe preoți de ajutor, pe acei preoți cari se vor dovedi dușmani ai țării. Dispoziția aceasta este una dintre cele mai curioase. Din faptul, că preoților ajutoari de stat nu le este permis să agite, ci sunt constrânși să dovedească cel mai ireproșabil patriotism, urmează că preoții cari nu se bucură de un ajutor de stat pot fi oricât de nepatrioți și pot agita oricât de mult pe baza acestui paragraf, au voie să o facă aceasta pentru că ei nu sunt legați prin nimica con testându-li se dreptul la ajutorul de stat Cum explică dl. ministru al cultelor faptul, că preoții cari conform proiectului de lege de sub discuție au beneficiat cu începere dela prima Ianuarie 1898 până la sfârșitul lui Martie 1909 un ajutor de stat de 1600 cor., pentru că sunt lipsiți de întregirea salariului lor garantat deja într-o lege existentă? Oratorul propune eliminarea paragrafului din chestiune alăturându se propunerii făcute de dl. deputat Dr. St. C. Pop.

Apponyi declară că primește propunerea lui Kmety, iar camera primește modificarea deputatului Kmety. Celelalte propuneri se resping.

Trecându-se la dezbaterile §-ului 4, dieta votează noul § 4, propus în cursul discuției de ministrul Apponyi. §-ul acesta este următorul: punctul b) al §-lui 7 din art. de lege XIV: 1908 se modifică astfel că dreptul detragerii congruei are valoare

cel mult pe un interval de 3 ani, iar pasagiul în care se face provocare la § 13 din art. de lege XXVI: 1893 să se înlocuiască cu pasagiul, care se referă la punctul c) al § 22 din articolul de lege XXVII 1907. Astfel § 4 de mai înainte devine § 5.

Dep. V. Dămiannu declară, că §-ul acesta este de prisos în lege și propune să fie eliminat cu totul, fiindcă oferă prilej ministrului de a se amesteca în chestiile interne bisericesti, violând astfel autonomia prin ceea ce se turbură raporturile de pace dintre biserică și stat. La nici un caz nu se poate admite, ca într'un stat constituțional să i se acorde unui ministru dreptul liberei dispunerii.

Ministrul Apponyi face cunoscuta modificare în înțelesul compromisului dintre episcopatul roman cat. și ministru. Modificarea aceasta consistă în aceea, că „dacă un preot care beneficiază de ajutorul de stat, nu satisface îndatoririlor cari rezultă din dispozițiile legale cuprinse în punctele 1 c) al §-lui 22 din art. de lege XXVII 1907, iar ministrului îi ajunge la cunoștință, că neglijența aceasta a preotului se bazează pe o ordinațiune a autorităților superioare bisericesti: ministrul are dreptul să detragă subvenția pentru întreg teritoriul acelei dieceze, dacă ordinațiunea din chestiune în curs de 3 luni nu se modifică”. Se votează modificarea aceasta. Ceia alți §§ se votează fără discuție și astfel proiectul se primește și în dezbateri speciale.

*

În ședința de Sâmbătă a dietei legea a fost votată și în a treia citire, apoi a fost trimisă casei magnaților spre votare, unde a fost luată eri, Joi, în dezbateri.

Alegeri de deputați sinodali.

Duminecă s'a ținut scrutinurile alegerilor de deputați sinodali mireni, atât pentru eparhia Aradului, cât și pentru a Caransebeșului. Alegerile au dat următorul rezultat în dieceza Aradului:

În districtul consistorului din Arad s'au ales:

În Arad: Aurel Petrovici, Dr. Sever Ispravnici.

În M-Radna: Sava Raicu, Dr. Ioan Suciu.

În Lipova: D. Constantin Mișiei, Dr. Aurel Cioban.

În Banat-Comloș: Dr. Nestor Oprean, Dr. Valeriu Mezin.

În Chisetau: Dr. Iosif Gall, Dr. G. Adam.

În Bircși: Anton Mocsonyi, Petru Ionaș.

În Șiria: Ioan Russu Șirianu, Iuliu Grofșorean.

În Buteni: Vasile Goldiș, Dr. Aurel Grozila.

În Virga: Titu Margineanțiu, Ioan Cismaș.

În Chișineu: M. haia Veliciu, Dr. Cornel Ardelean.

În Borogineu: Gheorghe Feier, Dr. Teodor Burdan.

În Halmegiu: Petru Truța, Dr. Teodor Papp.

În Timișoara: Emanoil Ungurianu, Paul Rotariu.

În Giula: Dr. Nicolae Oncu, Dr. George Popovici.

În districtul Orășii mari.

În Oradea-mare: Nicolae Zigre, Dr. Aurel Lazar.

În Peștea: Iosif Tărău, Dr. Demetriu Mangra.

În Beiuș: Dr. Gavril Cosma, Dr. Ioan Papp.

În Beliu: Paul Gavrillette, Dr. Andreiu Ille.

În Vașcău: Dr. George Pops, Dr. Iustin Marșeu.

În Tinea: Dr. Isaia Ardelean, Dr. George Roxin.

În dieceza Caransebeșului au fost aleși următorii:

Cercul I. Valeaboului: Cornel Cornean, secretar consistorial în Caransebeș, Maxim Dalea, învățător comunel în Jupa.

Cercul II. Lugoj: Dr. Alex. Mocsonyi, mare proprietar în Bircși, Dr. Gh. Dobrin, avocat în Lugoj.

Cercul III. Zgribesti: Resultatul nu se știe, făcându se tumult la scrutinii.

Cercul IV. Făget: Dr. Iosif Popovici, docent în Budapesta, Samson Crisiciu, profesor de pedagogie în Caransebeș.

Cercul V. Coșava: Dr. Gh. Gârda, cand. de avocat în Făget și Titu Dragonescu.

Cercul VI. Buziaș: Baron G. Duca de Cadar, mare proprietar, Ioan Marcu, inv. pens. în Bogșa.

Cercul VII. Jebel: Dr. Nicolae Regman, prof. de pedagogie Caransebeș și Bulgaria, inv. în Blajova.

Cercul VIII. Ciocova: George Breban, mare proprietar în Ciocova, învățătorul Gruescu în Cebza.

Cercul IX. Făg: Ioan M. Roșu, Biserica-albă, Dr. Valeriu Braniște, directorul „Drapelului” în Lugoj.

Cercul X. Vârșet: Dr. Petru Zepeniag, avocat. Dr. Octavian Proștean, avocat.

Cercul XI. Iam: Petru Corcan, proptretor, notarul Albu din Iladia.

Cercul XII. Sasca: Resultatul nu se știe, făcându-se cerse la scrutinii.

Cercul XIII. Oravița: Ilie Trăilă, avocat în Oravița. Dr. Ioan Nedelcu, avocat.

Cercul XIV. Recița: Dr. Petru Corcan, avocat în Oravița, George Jianu, inv. pens. Oravița.

Cercul XV. Bogșa: Dr. Aurel Oprea, avocat în Bogșa. Dr. Cornel Petric, notar public în Bogșa.

Cercul XVI. Caransebeș: Constantin Burdea, consilier de curte și deputat die-tal și forestierul Dobren.

Cercul XVII. Teregoava: Dr. Nicolae Ionescu, avocat în Caransebeș, Dr. Val. Olariu, medic în Teregoava.

Cercul XVIII. Mehădia: Generalul Căna, Dr. V. Nemoian, medic.

Cercul XIX. Bozoviciu: forestierul P. Borțun din Caransebeș, Aureliu Novac, directorul „Nerei” din Bozoviciu.

Cercul XX. Satul-nou: Dr. Birescu și Stoica.

Din România.

Sedintele societății geografice. Luni seara a ținut societatea geografică română a doua ședință publică în sala senatului din București. A fost prezidată de domnul general *Manu* și s'a început la orele 8 seara. A vorbit căpitanul *G. Ionescu*, despre delta Dunării, făcând istoricul schimbărilor acestei delte, după Herodot și Ptolemeu. În urmă a vorbit inginerul *C. I. Vidic* despre cablurile telegrafice submarine și în special despre cablul Constanța-Constantinopol. Conferințiarul a făcut mai multe proiecțiuni, după fotografiile luate de dsa. Ședința s'a încheiat la orele 11 din noapte.

Serbările de zece Mai. Se fac deja de pe acum pregătiri pentru serbarea însemnatei zile de 10 Mai, nu numai în București, capitala României, ci pretutindenea în țară. Astfel domnul ministru al instrucției publice a trimis directorilor școalelor secundare o circulară, prin care îi rogă să pună în vedere maștrilor de muzică să studieze până la 15 Aprilie cu elevii următoarele cântece, cari vor fi executate de corul general al școlilor în ziua de 10 Mai: Imnul Regel, Imnul religios de Castaldi Dragă Țară, Veche mândră Românie, Hora Daciei și Deșteaptă-te române.

Dat fiind, că unele din aceste cântece sunt de mai înainte bine știute de către elevi, până la 15 Aprilie vor trebui să fie toate învățate.

După această zi dl. *D. Teodorescu*, maestru însărcinat de ministru cu conducerea corului general, însoțit de dl. Mihail Tănăsescu, inspectorul învățământului muzical, vor veni la fiecare școală spre a controla dacă corurile s'au studiat, raportând ministerului rezultatul obținut de fiecare școală în parte.

Odată cu această circulară, ministrul a trimis tuturor școalelor secundare cântecele: Veche, mândră Românie și Hora Daciei.

În a doua Duminică după ziua de 10 Mai, va avea loc producția anuală corală a fiecărei școli secundare, al cărei program trebuie aprobat de comisia prevăzută de Regulamentul pentru serbarea de muzică corale.

În vederea acestora și pentru îndeplinirea condițiilor impuse de regulamentul instrucției a rugat pe d-nii directori ai școalelor secundare că cu două luni înainte de data fixată pentru producție trebuie să comunice comisiei, prin minister, piesele corale dintre cele aprobate, cu cari vor să ia parte la serbare, pentru ca această comisiune să se pronunțe.

Potrivit regulamentului școalele cu internat trebuie să figureze cu 4 coruri, iar celelalte numai cu 3 coruri.

Dintre aceste coruri unul va trebui să fie de muzică clasică, altul de muzică religioasă, iar al treilea de muzică națională.

NOUȚĂȚI.

Dr. Carol Lueger a fost ales Mercuri pentru a șapteaoră primar al orașului Viena. A primit de astădată 130 voturi. După comunicarea rezultatului votării, a mulțumit emoționat pentru încredere, și a promis că va merge pe calea de până acum, a dreptății și a bunei administrații.

Reuniunea femeilor române din Sibiu a primit următoarele donațiuni: dela institutul de credit „A'bina” 1000 cor. pentru școala industrială și 600 cor. pentru școala elementară de fete; dela dl. Ilie Trăilă, avocat în Oravița 100 cor. dela institutul de credit „Bihoreana” 50 cor. pentru școala industrială.

Distincțiune. O festivitate a avut loc în zilele acestea la spitalul militar din Sibiu: decorarea persoanelor, cari au fost distinse de către Măistrea Sa pentru serviciile aduse garnizoanei pe vremea, cât a durat epidemia de tifos în orașul nostru. Între cei decorați este și dl. *Dr. Petrascu*, care a primit crucea de aur pentru merite, primul orz în armată, când un voluntar, în timp atât de scurt, a obținut o distincție așa de înaltă.

Scriitorul francez Leo Claretie a scos de sub tipar o lucrare despre *istoria literaturii franceze*. În volumul său scriitorul francez vorbește și despre autorii români, cari au scris franțuzește precum: Iulia Hasdeu, Elena Văcărescu, V. Conta, A. D. Xenopol, Pompiliu Eliade.

Epoziția a VIII. aranjată de societatea „Tinerimea artistică”, din București, s'a deschis în săptămâna aceasta. Prințesa Maria, prezidentă de onoare a societății, a onorat cu prezența sa deschiderea expoziției, care s'a și făcut fără ceremonie deosebit. Lume aleasă și numeroasă cercetează expoziția, care va sta deschisă până la 15 Aprilie.

Din Zagrab vine știrea, că în Croația guvernul a dat un ordin, în care sunt provocați toți cei ce au arme, revolvere, pistoale ș. a. să le predea fără amânare autorităților locale.

Românii din Sârbia. Un z'ar croat din Sereievo „Hrvatski Dnevnik”, publică mai multe date însemnate privitoare la românii din Sârbia. După statistica oficială sârbească se găsesc în Sârbia 21/2 milioane de locuitori, între care români sunt 123 de mii, și trăiesc în partea nord-estică a regatului. De fapt însă în Sârbia s'ar afla 400 de mii de români, la cari se mai adaugă cel puțin o sută de mii de macedo-români, aflați tot în Sârbia. Articolul ziarului croat spune mai departe, că românii din Sârbia n'au nici un drept național, iar în școli nu li se dă voie d'a învăța în limba lor, și că metropolitul din Negotin a oprit preoților să citească rugăciuni pe românește, că li s'a poruncit preoților să boteze copiii de român numai cu nume sârbești, ș. a. — Astfel, soarta românilor de acolo este mai de plân, decât chiar a celor din Basarabia, — dacă e adevărat că rușii introduc limba română în biserica Basarabiei românești.

Elevi dela seminarul gr-or. român din Arad pleacă mâine Sâmbătă în excursiune de studiu la Budapesta și Fiume. Iau parte la această excursiune 25 de tineri sub conducerea dlui profesor Nic. Mihulin.

Ziarele românești din Cernăuț. „*Patru*” și „*Gazeta Țăranilor*” au fost iarăși confiscate de procurorul din Cernăuț, de astădată pentru o informațiune din Budapesta, publicată de alt fel în toate ziarele din Ungaria și România, și privitoare la sporișia contingentului de trupe. Confrății dela numitele ziare au toată dreptatea să protesteze energic în contra și-canelor ordinare, la care sunt expuse foile românești din Cernăuț, cu atât mai vârtos că foile străine bucovinene, cari au publicat aceleași știri, sunt cruțate de dl procuror.

Bani falși circulează de câțva timp și prin Sibiu și împrejurime. Sunt monete false de argint și de nichel. Se pot cunoaște: pe culoarea lor surie, nesclipicioasă, sunt mai ușoare decât cele veritabile, inscripția „*viribus unitis*” de pe dungă lipsește sau e defectuoasă la piesele de argint. Ministrul de finanțe a pus un premiu de o mie de coroane pentru cel ce va face cu putință descoperirea falsificatorilor acestor monete.

Descoperire arheologică. În Sparta se fac sepături, pentru a se desgroa ruinele templului Atenahalko'sikios. La o dâncime oarecare s'a dat de o statuie mică de bronz, care înfățișa un trimbișul din veacul al cincilea înainte de Cristos. Se crede, că e eternizat trimbișul, care a dat alarma, când au năvălit Holoții, după cutremurul dela 464 înainte de Cristos, cu care ocaziune s'au dărâmat toate casele în Sparta și au murit 20,000 de mii de oameni. Regele Archidamas chemănd atunci pe cei rămași în viață la arme, și punându-i în linie de bătaie, a s'lit pe Holoții să se retragă. Nu au cutat să înceapă lupta. Iar la arme i-a chemat pe cei rămași în viață trimbișul, a cărui statuie a fost descoperită acum.

„Diavolul”, piesa teatrală a scriitorului maghiar *F. Molnár*, dată cu frumos succes pe scena teatrului orașănesc din Sibiu în nemțește, a fost dată și în românește în teatrul național din București, asemenea cu bun succes. S'a dat în beneficiul societății „*Furnica*”. Un public numeros și distins a aplaudat mult pe artiști, mai ales pe dl. P. Liciu, care a făcut o creație strălucită artistică.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășian” pentru înzestrarea fetelor sărace, din prilejul „*Intrării egicole*”, ținute de Reuniunea rom. agricolă în Apoldul-rom., su dăruit: Familia Adam Micu, (Mercuria), fam. D. Ivan (Apoldul mare), Schwartz, fam. I. Orăștian, fam. D. Orăștian, fam. I. Preda, inv., fam. inv. N. Făroaș, N. N., v.d., preoteasă Orăștian, în amintirea școlii sale I. Orăștian, câte 1 cor., doara Valeria Reou, inv. 80 bani, Nicolae Iosif, inv. (Aciu), I. O. ăștian, I. Crăciun, inv. (Apoldul mare), I. Popa, cand. de preot, fiecare câte 20 bani și Ioan Buta, econ. 30 bani, familia notarului Vasile Moșoiu, 2 cor. — sau în total cor. 12-90.

Știri economice.

În ultimele sale ședințe, comitetul central al Reuniunii române agricole si bine a luat următoarele hotărâri mai de competență și anume: S'a luat act cu plăcere de faptul, că comisiunea economică comitatensă, la cerere, a contribuit cu cor. 200 la prețul mașinei „Tornado” pentru sfârșitul cocenilor de cucuruz, iar în minister cu cor. 96, și astfel din prețul de cor. 320 al mașinei, pe Reuniune s'a vine numai suma bagatelă de cor. 24. — În legătură s'a luat la cunoștință cu plăcere publicația zelosului paroh I. Popa din Cristian, despre folosirea cu deplin succes a mașinei „Tornado” prin economii nostri de acolo. — Manuscrisul intitulat „*Monografia comunei Săliște*”, intrată la con-

cursul cu premii, s'a predat spre cenzurare membrului Dr. P. Șpan. — Opul „*A mardak hasznáról és káról*” de Hermann Otto, apărut în a 3-a ediție, s'a predat profesorului semin. dl. Nic. Vătășan, spre binevoitoare opinare, dacă acest op ar fi potrivit să se dea în traducere românească. — S'a luat act de deciziunile direcțiunii financiare, prin cari, anulând mandatele de plată („*fizetési meghagyás*”) ale receptoratului în cauza repertelor luate asupra chitanțelor de câte 4 cor., extradate membrilor Reuniunii, pe acestea le declară libere de timbru. — După ce la apelul adresat obștei, nu s'au însinuat decât foarte puțini, cari ar dori să cumpere pomi altoiți cu preț redus, comitetul a abstat dela procurarea și vinderea de altoi. — Membrului Petru Cucuian, paroh în Loman, i s'a acordat un împrumut de cor. 400 pentru cumpărarea alor 2 vaci de prăsilă. — S'a luat act cu plăcere, că la intervenția dlui I. T. Uveșeg, contabil în Sebeșul șs., filiala din Vinul de jos a „Sebeșeni” a procurat spre distribuie 15 exemplare din broșura „*Vierul român*” (noaua cultură a viilor) de N. Iosif, cum și că la stăruința dlui învățător G. Dobrin, banca „*Voi-leana*” din Voila, a cumpărat, în acelaș scop, câte 20 exemplare din broșurile „*Ținerea vitelor*”, „*Prăsierea pomilor*” și „*Cărtea stuparilor săteni*”. — S'a adus mulțumită dlui N. Pop, prof. în Blaj, pentru lucrarea sa „*Sădirea și cultivarea viei*”, dăruită în 1 esemplar Reuniunii și în acelaș timp opul s'a recomandă spre cumpărare. — Opul „*Egészégi tanácsadó, o'vasó könyv a magy. földművelő nép számára*” de Dr. A. Osváth, s'a predat spre binevoitoare opinare dlui Dr. I. Beu, cu adausul, că dacă opul va fi folositor obștei noastre, s'a se traducă în românește. — S'a primit ofertul secretarului Vic. Tordășian și al librărilor Radu P. Barcianu, cari, procurând 4000 ilustrate cu chipuri de ale copiilor premiați la expoziția de copii din Poiana, profitul realizat îl destinează pentru premiile viitoarelor expoziții de copii. Ilustratele sunt pusă în vânzare cu preț de 6 bani prin Librăria arhidiecezană. — Primăria din Sibiu a fost provocată să achite prețul grăpei de fânșe, ce i s'a dat spre folosire, și pe care a declarat, că o va cumpăra pe sama obștei de acolo. — La întrebarea pusă din mai multe părți: dacă planta numită „*Helianti*” și „*Comfrey*” este potrivită la nutirea vitelor, după informațiuni primite dela cel mai competent loc, s'a constată, că planta „*Helianti*” nu e alta decât „*Helianthus tuberosus*”, ungurește „*Csicseka*”, românește „*Baraboi*” (cartofi) porcești, ale căror tubercule le mănâncă râmătorii. Să pot sămăna în locuri sterile, de unde le sgârma porcii și de unde numai cu greu se pot estirpa. Frunzele nu se folosesc la nimic. Numirea botanică a plantei „*Comfrey*” este „*Symphytum asperinum L.*” numirea engleză a ei e „*Concasian Prickley Comfrey*”. Mulți au încercat să cultive această plantă, mult laudată, dar care s'a dovedit a fi absolut nefolositoare. *Secretarul.*

Teatru german.

Sâmbătă: în beneficiul artistului *Carls Felda* tragedia *Narciss*.

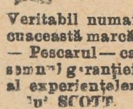
Slăbiciunea

fie trupească sau după vre-o boală, dispăre în curând și întoarcerea repede spre sănătate și putere se asigură prin Emulsiunea lui SCOTT.

8 (270) 1-1

Pentru cerul gurii și stomah gingaș

cari nu supoartă unsorea de ficat, este Emulsiunea lui SCOTT cel mai ideal mijloc. Are acel favor, că e de trei ori mai nutritivă ca unsorea de ficat obicinuită.

Veritabil numai
cunoscută mară
— Pescarul — ca
semn al garanției
al experientelor
în 80097

Se poate lua cu cel mai bun succes și vara.

Prețul sticlei originale cor. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

Societatea pe acții pentru exploatarea și exportul apei minerale ungare

Budapesta V. Báthory u. 5.

Depozite generale la Dnii:

Ludovic Fuchs și I. B. Misselbacher
în Sibiu (Nagyszeben).

APE MINERALE

sunt în depozit și se vând cu schimbul sticlelor următoarele:

Borszék, fântâna principală
Borszék, fântâna Kossuth
Borszék, fântâna Baltazar
Matild, din fântâna Bodok
Baross
Borhegy
Boholt

Előpatak
Rákosul-sup. „Maria”
Fehérkö
Gloria
Isvorul Hebe
Horgász

Hankó
Káson-Jakabfalva
Káson-Salutaris
Repat
Selter-săchiesc
Stojka.

Copiiilor și oamenilor cari TUȘESC

prescriu medicii cu rezultat sigur

THYMOMEL SCILLAE

un mijloc ce delătură flegma, alină și liniștește tusa convulsivă, ușurează răsuflarea. Sute de medici și au dat deja bune păreri despre surprinzătorul efect al Thymomel Scillae-i la tusa măgărească și a altor specii de tusa convulsivă.

Rog întrebați medicul Dtră.

1 Sticle Cor. 2-20, franco contra trimerii prin mandat poștal 4 Cor. 2-90. 3 Sticle 4 Cor. 7—, 10 Sticle 4 Cor. 20—.

Fabricare și depozit general:
FARMACIA LUI B. FRAGNER
furnizor c. și r.

Praga III. Nr. 203 și la I. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști în Budapesta.

Atenție la numele Preparatorului, fabricantului și a Marcei de apă-rare.

Nr. 133/1909

[107] 2-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia rom. gr. or. Folt tractul Geagiuului prin aceasta să iese concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh de clasa III-a sunt cele fasonate sub coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Doritorii de a concura sunt poștiți ași așterne rugărilor instruite conform ordinului consistorial No. 1642 B's. a. o. ou Atestat de VIII classe gimnaziale și celelalte documente rec rute conform normelor din vigoare, în termenul arătat mai sus, subsemnatului oficiu protopresbiterial, având a se prezenta în parohie cu știrea protopresbiterului, în vre o Duminică sau sărbătoare, spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau celebrare la sfânta liturgie.

Orăștie, 6 Martie 1909.
Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Geagiu.

Vasile Domșa
protopresbiter adm.

Concurs din oficiu.

În legătură cu decizia dela 30 Decembrie 1908 Nr. 6872 Bis. se publică concurs pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II-a Briznic, protopresbiteratul Dobra, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B' pentru întregirea venitorilor preoști dela stat.

Alesul paroh va avea să cedeze d'n venitul său parohial suma de cor. 400 anual bătrânului și neputinciosului paroh de până acuma Avram Barbu, cât timp va mai trăi acela.

Competenții la acest post să-și aștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare, în termenul amintit, oficiului protopresbiterial al tractului Dobra.

Sibiu, din ședința consistorului arhid. ținută la 10 Martie 1909.

Consistoriul arhidiecezan.

Răniri

de tot felul trebuie cu îngrijire păzite
contra necurătenților

căci prin aceasta și cea mai mică rană se poate prefăce în rană rea și greu vindecabilă. De 40 ani numita alifie muietore; alifie de casă de Praga, e un mijloc de legat demn de încredere. Aceași apără rănile, slăbă aprinderea și durerile, are efect bun și grăbește vindecarea.

Zilnic expedițiuni poștale.

1 Dosă 70 bani. Se expediază franco în toate părțile monarhiei Austro-Ungare contra trimerii prin mandat poștal 4 Cor. 3-16 4 Dose, 4 Cor. 7— 10 Dose.

Toate părțile ambalajului poartă marca legală (343) 8—20 de apărare.

Depot general:

B. FRAGNER, furnizor c. și r.
Farmacia „LA VULTURUL NEGRU”,
Praga, Kleinseite 203, Colțul str. Neruda.
Depozite în farmaciile Austro-Ungariei și la I. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști în Budapesta.

Important

pentru
morboși de stomah.

Lipsă de apetit, greutățile în stomah, durerile de cap în urma mistuirii rele, nemistuirea, colica, insomnia, anemii, gâlbănirea, etc. le înlătură renumitele și veritabile

Picături de stomah ale lui Brady

Multe mii de scrisori de mulțumită și recunoștință. Prețul unei sticle împreună cu înmărmarea de folioare 80 bani. Sticlă mare C. 140. Se capătă în farmacii.

Depozit central: **C. BRADY**, farmacie la „Regele Ungariei”, Viena, Fleischmarkt 1.

Depozit Nr. 252.

A se cere de acolo gratuit trimeria „Broșurei speciale”. Contra trimerii 4 Cor. 5—, se expediază 6 sticle mici, 4 Cor. 450 3 sticle mari

A se păzi contra falsificațiilor, picăturile veritabile de stomah ale lui Brady trebuie să poarte marca de mai sus și subscrierea.

33 4 5

De vânzare

e casa din Schützengasse Nr. 10, deslășuri se dau în Strada Urezului Nr. 25 etajul I. dela 2—4 oare după prânz.

(104) 3—3

Dela **Librăria arhidiecezană** se poate procura:

Ivela, Cântecul Vetrei luminoase. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „Valra luminoasă” înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

ad Nr. pp. 454/1909

[112] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala noastră confesională din comuna Panic, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt 600 cor. ca salariu din repartitie dela popor, cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigoare subscrisului, în termenul sus indicat și a-se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, ca se fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, 13 Martie 1909.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Anunț!

La administrația acestei foi să află de vânzare 4 acții de ale băncii „Porumbăceana” din Porumbacu inferior.

(99) 3—3

Pian de vânzare!

În urma schimbării domiciliului este un pian de vândut. Str. Sche-wis Nr. 9.

(102) 3—3

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croiește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[13] 7—52

Pentru

Dame

indispensabil!

Cel mai bun mijloc de înfrumusețare

Crema-MARGIT a lui Földes

delațura deja după vre-o câteva zile pistruiele, petele de pe față sgrăbunțele și alte necurătenii de piele. Netezește încrețiturile feței, fața o înalbește, împospetează și întinereste.

Prețul unei doze mici 1 cor, iar al unei doze mari 2 coroane. ARTICLU SPECIAL DE TOILETĂ: Pudră-Margit 1-20 cor. Săpun-Margit 70 bani. Pastă de dinți Margit 1 coroană. Apă pentru față Margit 1 coroană.

Se expediază prin ramburs sau la trimeria anticipativă a banilor de fabricantul: **CLEMENS v. FÖLDES** farmacist în ARAD.

Depozit central în Sibiu (Nagyszeben): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Pissel & Schmidt, Ervin Rumm-ler; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighi-șoara: A. W. Lingner; în Mediaș: Iosif Obert.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

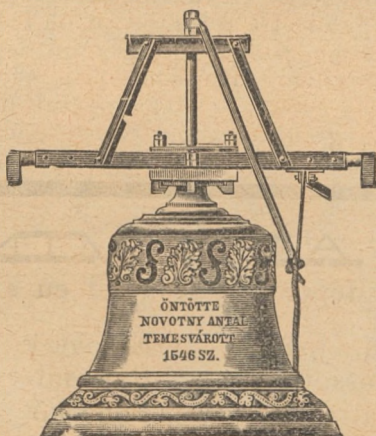
se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(150) 39—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

Garanția cea mai intensivă.

Condiții de plată favorabile.

Fabrica drezdană de motoare, societate pe acții, una dintre cele mai vechi și mai mare

FABRICĂ DE MOTOARE

din Germania

liferează

Motoare și Locomobile

cunoscute de perfecte, durabile, precise, cu funcțiune sigură și cu mănare ieftină de

Benzin Uleu brut
Gaz Acetylin

Agentia generală și depositul

IGNÁZ GELLERT et CO., Budapesta, Teréz körut 41.

(371) 11—12

Telephon Nr. 12—31.